

36. ČÍSLO / V. ROČNÍK

5,- Kč (6,- Sk)

7. ZÁŘÍ 1997

Z obsahu:

Tajemství a naděje budoucího světa

Paříž – sobota
23. srpna 1997 –
LONGCHAMP –
křestní vigilie slave-
ná mládeží
– strana 2 –

Slovo k sedmé církvi

V současné době
slyšíme hlasy, že
nyní musíme i na
církvním poli
dohnat vývoj, který
na Západě proběhl...
– strana 4 –

Dialog není monolog

Na aktuální téma...
– strana 7 –

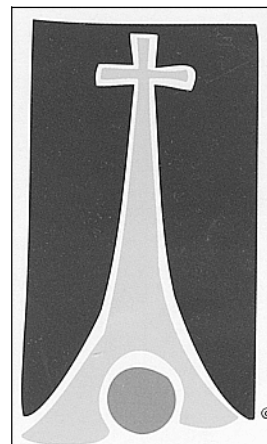
Touhy mladých duší

Co si myslí dnešní
mládež o lásce,
přátelství a věrnosti?
– strana 8 –

Narození Panny Marie

Záříjové svátky –
8. září
– strana 12 –

Slova Otců
Úděl Božích dětí
– strana 13 –

**XII. světové setkání mládeže
Paříž 1997**

Tajemství a naděje budoucího světa

Sobota 23. srpna 1997 – LONGCHAMP – křestní vigilie slavená mládeží – ROZJÍMÁNÍ SVATÉHO OTCE

Milí mladí přátelé, nejprve bych chtěl pozdravit vás, kteří jste se zde shromáždili, a to slovy proroka Ezechiela, která obsahují úžasné zaslíbení Boží a vyjadřují radost z vaší přítomnosti: „Vezmu vás ze všech národů – dám vám nové srdce a vložím do vás nového ducha. Vezmu z vašeho těla srdce kamenné a dám vám srdce z masa. Vložím do vás svého ducha a způsobím, že budete zachovávat mé zákony i má přikázání a budete jim věrni – budete mým lidem a já budu vaším Bohem.“ (Ez 36,24–28).

Zdravím všechny francouzské biskupy, kteří nás přijímají, i biskupy, kteří přijeli z celého světa. Rovněž srdečně zdravím významné představitele ostatních křesťanských vyznání, se kterými sdílíme stejný křest a kteří se připojili k této slavnosti mládeže.

V předvečer 24. srpna nemůžeme nezpomenout bolestného masakru Bartolomějské noci, který byl vyvolán temnými historickými politickými a náboženskými zájmy. Křesťané se tehdy dopustili takových skutků, které evangelium zatracuje.

Když připomínáme minulost, je to proto, že „rozpoznat poklesky včerejška je činem loajality a odvahy, pomáhá to posilovat naši víru, postřehnout pokušení a těžkosti dneška a připravit nás, abychom jim byli schopni čelit.“ (Tertio millennio adveniente). Rád se tedy připojuji k iniciativám francouzských biskupů, protože stejně jako oni jsem přesvědčen, že jedině nabízené a přijímané odpuštění postupně vede k plodnému dialogu, který zpečetí uje smíření vpravdě křesťanské. Příslušnost k různým náboženským tradicím by dnes neměla představovat zdroj rozvratu a napětí. Naopak, láska ke Kristu, která

je nám společná, nás nutí hledat bez ustání cestu k úplné jednotě.

Liturgické texty naší vigilie jsou zčásti totožné s texty velikonoční vigilie, které se vztahují ke křtu. Evangelium sv. Jana popisuje noční rozhovor Ježíše s Nikodémem. Tento člen velerady přišel za Kristem a taktó vyjádřil svou víru: „Mistře, víme, že jsi učitel, který přišel od Boha. Neboť nikdo nemůže činit ta znamení, která činíš ty, není-li Bůh s ním.“ (Jan 3,2). Ježíš mu odpověděl: „Amen, amen, pravím tobě, nenarodí-li se kdo znovu, nemůže spatřit království Boží.“ (Jan 3,3). Nikodém se ho otázel: „Jak se může člověk narodit, když je už starý? Nemůže přece vstoupit do těla své matky a podruhé se narodit“ (Jan 3,4). Ježíš odpověděl: „Nenarodí-li se kdo z vody a z Ducha, nemůže vejít do království Božího. Co se narodilo z těla, je tělo, co se narodilo z Ducha, je duch“ (Jan 3,5–6).

Ježíš umožňuje Nikodémovi, aby od věcí viditelných pronikl k věcem neviditelným. Každý z nás se narodil z muže a z ženy, z otce a matky. Toto zrození je východiskem celé naší existence. Nikodém má na mysli tuto přirozenou skutečnost, zatímco Ježíš přišel na tento svět, aby nám zjevil jiné zrození, zrození duchovní. Když vyznáváme naši víru, říkáme, kým je Kristus: „Věřím v jednoho Pána, Ježíše Krista, jednorozeného Syna Božího, který se zrodil z Otce přede všemi věky, zrozený, ne stvořený, jedné podstaty s Otcem, consubstantialis Patri, skrze něho všechno je stvořeno, per quem omnia facta sunt. On pro nás lidi a pro naši spásu sestoupil z nebe, skrze Ducha svatého přijal tělo z Marie Panny a stal

se člověkem – descendit de caelis et incarnatus est de Spiritu Sancto ex Maria Virgine et homo factus est.“ Ano, mladí přátelé, Syn Boží se stal člověkem také pro vás všechny, pro každého z vás!

„Nenarodí-li se kdo z vody a Ducha, nemůže vejít do království Božího“ (Jan 3,5). Tak tedy k tomu, aby někdo vstoupil do království Božího, musí se znovu narodit. Nikoliv však jenom podle řádu těla, ale z Ducha. Svátostí tohoto zrození je právě křest. Tuto skutečnost objasňuje do hloubky apoštol Pavel v úryvku listu Římanům, který jsme právě slyšeli. „Nevíte snad, že všichni, kteří jsme pokřtěni v Krista Ježíše, byli jsme pokřtěni v jeho smrt? Byli jsme tedy křtem spolu s ním pohřbeni ve smrt, abychom – jako Kristus byl vzkríšen z mrtvých slavnou mocí svého Otce – i my vstoupili na cestu nového života“ (Řím 3,3–4). Apoštol nám zde předkládá smysl nového zrození, ukazuje, proč se svátost křtu uskutečňuje ponořením do vody. Nejedná se tu o symbolické ponoření do Božího života. Křest je viditelným a účinným znamením ponoření ve smrt a vzkríšení Ježíše Krista. Víme, proč tradice spojila křest s velikonoční vigilii. Je to právě v tento den, a především v tuto noc, kdy církev znovu prožívá Kristovu smrt a celá se ponořuje do dramatické události jeho smrti, ze které vyvstane nový život. Vigilie v přeneseném slovy smyslu je tedy očekáváním: církev očekává vzkríšení, očekává život, který bude vítězstvím nad smrtí. Vzkríšení uvede člověka do tohoto života.

Každému člověku, který je pokřtěn, je dána účast na Kristově vzkríšení. Svatý Pavel se vrací k tomuto tématu, které

shrnuje podstatu nejnositelnějšího významu křtu. Píše: „Jestliže jsme s ním sjednoceni, protože máme účast na jeho smrti, jistě budeme mít účast i na jeho zmrtvýchvstání.“ (Řím 6,5) A dále: „Víme přece, že starý člověk v nás byl spolu s ním ukřižován, aby tělo ovládané hříchem bylo zbaveno moci a my už hříchu neotročili. Vždyť ten, kdo zemřel, je vysvobozen z moci hříchu. Jestliže jsme spolu s Kristem zemřeli, věříme, že spolu s ním budeme také žít. Vždyť víme, že Kristus, když byl vzkríšen z mrtvých, už neumírá, smrt nad ním už nepanuje. Když zemřel, zemřel hříchu jednou provždy, když nyní žije, žije Bohu. Tak i vy počítejte s tím, že jste mrtvi hříchu, ale živí Bohu v Kristu Ježíši.“ (Řím 6,6–11) Společně s Pavlem, milí mladí přátelé, říkáte světu: Máme pevnou naději, protože skrze Krista žijeme Bohu.

Když si v tento večer připomínáme velikonoční vigilii, dotýkáme se základních problémů života a smrti, smrtelnosti a nesmrtelnosti. V celku dějin lidstva převrátil smysl lidské existence právě Ježíš Kristus. Jestliže nám každodenní zkušenost představuje naši existenci jako cestu ke smrti, pak nám velikonoční tajemství otevírají perspektivu nového života, který smrt přesahuje. Proto Církev, která ve svém krédu vyznává Ježíšovu smrt a vzkríšení, plným právem pronáší také tato slova: „Věřím ve vzkríšení těla a život věčný.“

Drazí mladí přátelé, víte, co z vás svátost křtu činí? Bůh vás přijímá za své děti a přetváří vaši existenci ve vztah lásky k němu. Připodobňuje vás ke Kristu, abyste mohli uskutečnit vaše osobní povolání. Přišel s vámi uzavřít smlouvu a nabízí vám svůj pokoj. Budte tedy dětmi světla, kteří si uvědomují své usmíření skrze Kříž Spasitele!

(Pokračování na str. 12)

Liturgická čtení

1. čtení Iz 35,4–7a

Řekněte malomyslným:

„Vzmužte se! Hle, Bůh vás přináší odvetu, odplatu božskou! On sám přijde a spasí vás!“
Tedy se otevrou oči slepých, odemknou se uši hluchých. Tu poskočí chromý jak jelen a zaplesá jazyk němého, neboť na stepi vypršíš vody, potoky na poušti. Vyprahlá země se změní v močál a žíznivá půda v prameny vod.

2. čtení Jak 2,1–5

Moji bratři,
s vírou v našeho božského Pána Ježíše Krista nesmíte spojovat stranictví k lidem. Když k vám do shromáždění vejde muž se zlatými prsteny na rukou, ve skvělém oděvu, a vejde také chudák v obnošených šatech, vy jste samá pozornost k tomu, který je nádherně oblečen, a řeknete mu: „Prosím, posad se tady na čestné místo.“ Ale tomu chudásovi řeknete: „Ty stůj tamhle“ nebo „Sedni si tady u mých nohou.“ Neděláte tak navzájem rozdíl mezi sebou, nestáváte se soudci podle špatných zásad?

Poslyšte, moji milovaní bratři!
Což nevyvolil Bůh právě chudé v očích světa, aby byli skrze víru bohatí a dědici království, které slíbil těm, kdo ho milují?

Evangelium Mk 7,31–37

Ježíš odešel z tyrského kraje a šel přes Sidón územím Desetiměstí ke Galilejskému moři.
Přivedli k němu hluchoněmého a poprosili ho, aby na něho vložil ruku. Vzal ho stranou od zástupu, vložil mu prsty do uší, dotkl se slinou jeho jazyka, vzhlédl s povzdechem k nebi a řekl: „Effatha,“ to znamená: „Otevři se!“ A otevřel se mu sluch, rozvázal se mu jazyk a mluvil správně.
Ježíš jim pak přikázal, aby o tom nikomu neřekli.
Čím více však jim to přikazoval, tím více to rozhlašovali.
Byli celí užaslí a říkali: „Dobře všechno udělal, i hluchým dává sluch, i němým dává řeč!“

Myšlenka na neděli

OTEVŘI SE!

Zamyšlení nad úryvkem Mk 7, 31–37

Uvolnilo se pouto jeho jazyka a mluvil správně

Sotva se Ježíš vrátil z ústraní v cizí zemi, kam na čas odešel se svými učedníky, ihned jej našli ti, kteří jej potřebují. Zeptej se těch dobrých lidí, čím to, že vždycky vědí, kde jej mají hledat.

Přivedli k němu člověka, který je na tom špatně: je od malička hluchý, a proto také němý. Kdyby se ho nebyli dobrotivě ujali, snad by se tento ubožák nikdy nesetkal se svým Dobrodincem. Soucitná láska umí přiblížit Ježíšovo slitování i těm, kteří sami o ně prosit nedovedou nebo nemohou. Hluchoněmý nyní pozná, jak dobře udělal, že je poslechl, i když právě pro svůj těžký neduh ještě dost dobře nerozuměl, za kým jde. I ty důvěřuj těm, kteří poznali Ježíše z vlastní zkušenosti. Oni vědí, proč ho hledat a kde ho najít. *Vzmuž se a neboj se!*⁽¹⁾

Těžké je úděl těch, kteří nikdy nezaleschli zpěvy ptáků ani lidský hlas, ale hluchota duše není o nic lehčí. Ježíš se postiženého ihned ujímá a odvádí ho *stranou od zástupu*. Není právě **ústraní** nejlepším lékem na tvou hluchotu? Tvůj duchovní sluch je totiž poškozen ustavičným hlukem, kterým svět nemilosrdně bičuje tvé smysly. Potřebuješ odejít daleko od neodbytné obrazovky, dotěrných reklam, od bezhlavě a neúnavně bušících rytmů a přívalů zbytečných slov. Teprve v ústraní, kam ohlušující kulisa nedoléhá, objevíš ke svému úžasu, jak velká prázdnota se za všim tím lomozem skrývá, a uvědomíš si také podstatu své vlastní hluchoty: je to hluchota z neustávajícího hluku.

Připoj se k nešťastníkovi, kterého se Ježíš chystá uzdravit. Podrob se poslušně a s pokorou obřadu, se kterým tentokrát spojuje svůj milosrdný čin. Neptej se, proč si volí právě tato vnější znamení, ale důvěřuj mu, protože ví, co dělá. Jak vidíš, obřad dotýkání sám ještě k uzdravení nevede. Aby byl doopravdy účinný, k tomu je třeba ještě Otcovy milosti a tvé spolupráce.

Ježíš se proto nejdříve obrací na svého Otce. Dívej se dobře, jak se modlí: Jeho modlitba je **modlitbou srdce**, ve které se

spojuje důvěra k Otci se soucitnou láskou k trpčícímu. Pokus se spojit s jeho modlitbou jeho způsobem. Nyní, když má k dispozici Otcovu moc, záleží ještě na tobě, aby ses plně *otevřel* jejímu působení. Když tvá duše v úplné a dostatečně dlouhé samotě a odloučenosti konečně poznává, že existuje ještě jiný svět než ten, který tě dosud utupoval až k hluchotě, *otevři se* pro jiný život, jiné prostředí a jiné naslouchání. *Otevři se* Ježíšovu hlasu a přesvědč se, že je mnohem výmluvnější než všechno to, čím se tvá duše marně opájela. *Otevři se* jeho dobrotě a nech se obdarovat tím, co zatím nepoznáváš. *Otevři se* těm, kteří už zakusili kouzlo ticha a Ježíšova hlasu a zvou tě k němu ve svém společenství. *Otevři se* ale také k opravdové nouzi těch ohluchlých, kterým zatím ani na mysl nepřichází, jak velice a nešťastně jsou zotročeni všim tím, čím se obklopují. Otevřeš-li se bezvýhradně a v plné důvěře působení svého Lékaře, prožiješ na sobě veliký zázrak uzdravení.

V samotě u Ježíše najdeš to, co tvé srdce marně hledalo, když jenom stupňovalo intenzitu hluků a přelétalo bez rozmyslu od prázdnoty k prázdnotě. Ticho tě nyní *zaplaví blahem jako řekou*.⁽²⁾ *Vyprahlá země se změní v mokřinu, žíznivá půda v prameny vod*.⁽³⁾ Teď teprve začneš vnímat obsah tichých poselství, která ti doposud v tom hlučném ruchu připadala prázdňá a nic neříkající. Tvá duše nasycená dobrem nebude věřit sama sobě, jak mohla tak dlouho setrávat v dobrovolné hluchotě a ucpávat svůj sluch před pravým dobrodiním a vlastním smyslem Ježíšovy zvěsti.

Nyní je na tobě, omilostněná duše, abys využila daru uzdravení, kterým *se uvolnilo také pouto tvého jazyka*, dala se plně do služeb svého Dobrodince a od této chvíle *mluvila správně*. Můžeš si spočítat, kolik to bylo dosud prázdňých slov, kterými jsi sama rozmnožovala planý hluk okolního světa? Prázdňá slova vycházejí z prázdnoty srdce. Nyní, když je zaplní Tvůj Pán a jeho hlas, postarej se, aby tvými *ústý přetékal to, čeho je srdce plné*.⁽⁴⁾

Ti, kteří jednou doopravdy poznali, jak je Pán dobrý, nejsou schopni o tom pomlčet, dokonce ani tehdy ne, když jim to přikazuje. Právě naopak. Čím více zakazuje, tím více o něm mluví. Ale jak vidíš, Ježíš jim to také nikdy nevyčítá. Dělalí totiž jenom to, co měli dělat jiní, ale nedělají. Když mlčí bohatí *ve skvělém oděvu a se zlatými prsteny na rukou*, protože mají

(Pokračování na str. 4)

Slovo k sedmé církvi¹

Čtyřicet let nás od ostatního světa oddělovala železná opona a naše informace o tom, co se děje za ní, byly velmi kusé. To se týká v plné míře i oblasti katolické církve. V současné době slyšíme hlasy, že nyní musíme i na církevním poli dohnat vývoj, který na Západě proběhl, abychom nezaostávali a byli na úrovni doby.

Méně se už hovoří o tom, že vývoj církve na Západě byl poznamenán také negativními jevy. Ještě před nedávnem jsme se dívali v televizi na různé přírodní katastrofy jako na něco, co se týká vzdálených krajů, a najednou jsme se museli podobným hrůzám podívat sami do tváře. Platí to analogicky i pro duchovní oblast, která vyžaduje neméně bdělosti a prozíravosti. Katolická církev se v jednotlivých západních zemích dostala do vážných potíží, které zde nevystupovaly současně, ale mají nápadně podobný scénář, který svědčí o zřejmé jednotné taktice a se kterým je dobré se ve vlastním zájmu seznámit, abychom věděli, čemu se »evropsky« otevíráme.

Svézákonost

Stěžejním bludem současné doby je dovršení osvícenských snah odsunout Boha na vedlejší kolej a učinit z člověka samospatitelné autonomní východisko i cíl lidské existence. Podle této koncepce člověk dozrál k samostatnosti a je sám sobě smyslem i autonomní normou. Protože tedy bude řeč o *aktivitě apoštolů zneužívané samostatnosti* povýšené na svézákonost, tedy *autonomii*, která směřuje ke

zpochybnění a postupnému vyloučení nezávislé vnější autority, nebudeme přívržence této ideologie nazývat ani »pokrokovými katolíky«, ani »modernisty« či »postmodernisty«. Budeme je označovat zvláštním výstižnějším pracovním termínem *autonomisté*.

Nezbytnost antropocentrické autonomie je mimo jiné ideologicky spojována a zdůvodňována historickým vývojem společenského uspořádání směřujícího od monarchie k demokracii.

Institucí, která s veškerou rozhodností z ontologických i teologických důvodů odmítá antropocentrický názor, je katolická církev. Autonomisté tento fakt uvádějí do souvislosti s tvrzením, že tato církev je také poslední skutečnou monarchií na světě, a tím současně také ideovou i faktickou překážkou opravdového lidského osvobození. Pokusy odstranit takovou instituci násilnými prostředky v dosavadních dějinách opakovaně ztroskotaly. Autonomisté se tedy rozhodli pro jiný postup: o **rozklad církve zevnitř**. Zvolená taktika má uvnitř církve uvést do pohybu obdobu revolučního přechodu od monarchie k demokracii. K tomu nastala podle jejich názoru v současné době mimořádně

příznivá situace: Dnes po odstranění totalitních režimů si nikdo nedovolí zpochybnit jedinečnost a samospatitelnost demokracie.

Ve jménu demokracie

V době, kdy se demokracie uctívá téměř jako modla, je možno celkem snadno označovat hierarchické uspořádání církve za něco zaostávajícího a vlastně pejorativního a vyvolávat tak nejdříve negativní postoje nikoliv vůči církvi jako takové, nýbrž jen jakoby vůči jejímu vnitřnímu nedemokratickému uspořádání. Je to ve skutečnosti podvodný manévr, protože vzhledem k vlastní podstatě církve zrušit její hierarchické uspořádání znamená fakticky zrušit a rozbít samu církev.

Pro autonomisty je však v této fázi důležité tvářit se nikoliv proticírkevně, ale naopak na výsost procírkevně. Zaměřují se na to, aby do myšlení těch, kteří jsou uvnitř církve, infiltrovali své přesvědčení a dosáhli i zde své žádoucí většiny, a to pod rouškou tzv. vnitrocírkevní demokracie. Otevřený útok proti církvi by totiž vyvolal obranné reakce a dosáhl nakonec opačného efektu. Jestliže se však podaří přesvědčit věřící, že autonomisté přicházejí s ideálním návodem, jak získat církvi zpět ztracenou popularitu, členové církve nebudou vidět nepřátele církve v autonomistech, ale v těch, kteří stojí demokratizaci a »zlidovění« v cestě a »tvrdošijně obhajují staré struktury«.

Populismus jako otevřenost

Svůj nástup ke skrytému a rafinovanému útoku prezentují autonomisté jako snahu přizpůsobit a zpřístupnit, otevřít církev současné společnosti. Toto jejich »otevření« ve skutečnosti znamená: vyloučit z učení, a to především z morálního učení církve, všechno to, co současnému člověku již nevyhovuje, zamlčovat nebo

skrytě či otevřeně zpochybňovat všechno, co představuje nějaké požadavky a nároky, a prezentovat tak nový obraz církve jakožto vstřícné, chápatelné, otevřené a očištěné od všech »dobově podmíněných« nánosů a ode všeho, čemu již současný »svobodný a samostatný«, především na pozemský blahobyt zaměřený člověk odvykl a co by mohlo být pro něho náročné a nepohodlné.

Tendenční sociologizování

Pro ideology autonomismu hraje důležitou úlohu tzv. veřejné mínění. Za jeden z významných argumentů pro své tvrzení a své snažení udávají, že nejde o jejich osobní náhledy, ale že vlastně prezentují názor většiny. Z toho důvodu vynakládají veliké úsilí, aby nacházeli oporu ve veřejném mínění. Autonomisté volají po dialogu. Nechtějí však rozmlouvat s těmi, kdo s nimi v jejich populistické koncepci nesouhlasí, nýbrž s těmi, kteří uvítají jejich »vstřícné pojetí náboženství a církve« a rádi jim dají za pravdu, a tak vlastně připojí svůj hlas a vytvoří dojem, že se konečně vychází vstřícně požadavkům většiny. Jako osvědčený prostředek pak přijde na řadu záměrně konstruovaný »průzkum veřejného mínění« a účelově publikované výsledky jsou použity jako důkaz oprávněnosti autonomistických požadavků, které prý vlastně jen kopírují názor většiny. Nepřizpůsobená »menšina« se dostane rázem do negativního světla. Tyto »průzkumy« se stanou východiskem pro další »ideologické působení«, po kterém opět následuje »výzkum mínění a jeho posunu«, až se statisticky se zužující menšina stane stále nápadnějším terčem útoků a nelichotivých prezdivek. Že na otázky týkající se vnitřního života církve odpovídají i nevěřící, ve statistických číslech nikdo nepozná.

SVĚTLO

týdeník MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

Dolní náměstí 24
771 11 OLOMOUC

Jednotlivé číslo 6 Kč
Předplatné na 1/2 roku 156 Kč
na rok 312 Kč

Zviditelňování

V době, kdy došlo k velkému rozmachu různých druhů sdělovacích prostředků, stalo se skutečností, že mít v rukou sdělovací prostředky znamená mít v rukou opravdovou moc. (Dokladem toho je žárlivost a ostrážitost, s jakou si nedávne totalitní režimy střežily svůj informační monopol.) Autonomisté v roli nejpovolanějších zachránců církve zdůrazňují, že církev potřebuje mít svou »mediální politiku«, aby se náležitě »zviditelnila« v hromadných sdělovacích prostředcích. Představí sami sebe jako jediné kvalifikované a nejpovolanější žurnalisty, obsadí všechna klíčová místa a učiní si z nich svou hláskou troubu, při čemž dovedně manipulují s osobnostmi i s informacemi podle svého jasně vytyčeného záměru. Kritika církve a »nové učení« prezentované v tzv. »křesťanských médiích« zní věrohodněji a přesvědčivěji a pro nedostatečně vzdělané a nepřipravené křesťany zní někdy dokonce jako nové evangelium.

Trojští koně

Jako nejpovolanější a nejosvícenější pronikají autonomisté až do bezprostřední blízkosti církevní hierarchie, do poradních a pastoračních orgánů, a vytvářejí si tak pozice, aby měli jednak krytá záda a současně mohli bezpečně ovlivňovat tok informací ve svém duchu a ve svém pojetí. **Dosahuje se tak nakonec toho, že se církev nechává rozvracet ve svých vlastních zařízeních a za své vlastní prostředky.** Postupně se pak daří autonomistům prosadit své lidi i na vyšší místa, ba i do úřadu biskupů. Až dozraje situace a veřejnost jak církevní, tak světská je náležitě zpracována, jsou pravověrní, tedy »konzervativní« biskupové vystaveni silnému tlaku cílevědomé propagandy. Autonomisté totiž zapojí do svých cílů i sekulární masmédiá a jejich prostřednic-

tív i ostatní společnost. Vystupují před nezsvěcenými nevěřícími jako vysoce fundovaní a lidumilní prostředníci, kteří vedou sisyfovskou válku proti zkostrnatělé vnitrocírkevní byrokracii. Je-li třeba, vyvolá se nátlaková podpisová akce, která dostane náležitou publicitu před celou veřejností.

Mučedníci

Pokud některý »reformátor« zajde příliš daleko, takže na sebe přivolá postih „konzervativních“ nadřazených, vyrukuje celá parta autonomistů na jeho obranu, představí kauzu tendenčně celé veřejnosti, náležitě očerní církevní autoritu, která plní svou povinnost strážce víry a kázně, a z její oběti vytvoří mučedníka. To je pak účinné varování, aby si to biskupové dobře rozmysleli v dalším podobném případě. »Disident« dostane co nejširší prostor pro své další vystupování, protože je vlastně živoucím argumentem autonomistické ideologie.

Formy nátlaku

Tak může dojít až k úplnému zastrašení převážně většiny biskupského sboru. Smutným příkladem je švýcarská biskupská konference, kde se pro autonomisty stal nežádoucím churský biskup Haas. Poštvali a dále štvou proti němu doslova celou společnost a dosáhli toho, že se proti vlastnímu ordináři vyslovil veřejně i jeho pomocný biskup a ostatní spolubratři v biskupské službě jej v tom dokonce podpořili, ačkoliv pronásledovaný biskup Haas má plnou podporu Svatého otce. S diskriminací biskupů se setkáváme rovněž v Německu a Rakousku.

Autonomističtí pokrokáři, kteří se často objevují na veřejnosti jako nej kvalifikovanější mluvčí, vytvářejí si u publika včas náležitou popularitu jako ochranu před eventuálními zásahy méně populárních a často ne právě rozhodných církev-

ních představených. Připravuje se postupná výměna pravověrných biskupů za liberální autonomisty: přichází se s požadavkem, aby **do jmenování biskupů mohli zasahovat věřící.** Od takovéto »demokratizace« si autonomisté slibují, že pokud se jim nepodaří prosadit přímo »svého« kandidáta, alespoň zabrání jmenování biskupů věrných víře, papeži a církvi, kteří jim nevyhovují.

Biskupové se díky systematickému působení autonomistů nakonec dostávají i do **ekonomického tlaku**, protože dlouhodobě, ve své podstatě rozvratné působení přináší své ovoce v **trvalých odchodech z církve.** S věřícími odcházejí i zdroje příjmů. Je to logické: jestliže systematicky vedu věřící k indiferentismu a vyvolávám v nich přesvědčení, že v dnešní době už nepotřebují žádnou vnější závaznou autoritu a jsou smyslem a normou sami sobě, musí se jim nakonec církve se svými omezujícími požadavky stát kvůli pouhým třem obřadům v životě (křest, svatba a pohřeb) příliš drahou, a tedy zbytečnou.

Koukol a jeho plody

Na čem autonomistům nesmírně záleží, je ovlivnění výchovy budoucích kněží. To je obzvláště bolestná skutečnost, protože tam, kde se jim to již podařilo, odcházejí do pastorační nikoliv hlasatelé Kristova evangelia, ale líbivého a populistického morálního liberalismu, psychologismu a subjektivistického indiferentismu. **Varovným příkladem je holandský tzv. pastorační koncil, který se v Nizozemí konal v letech 1966 – 1970 a který zcela zpochybnil katolickou věrouku.** Když se pak konal v Římě řádný synod holandských biskupů, postavila se část kléru v čele s **kardinálem Alfrinkem** proti závěrům tohoto synodu. Deformovanou nauku zpracovali holandské jezuité do

tzv. **holandského katechismu**, který dodnes inspiruje nejednoho autonomistu.

Pro mnohé liberálně vychované kněze se pak pochopitelně stává celibát zvenčí uloženým a nesnesitelným břemenem. Proto se proti celibátu stále intenzivněji bojuje a často se fakticky nezachovává. Vzniká tak další živý argument proti celibátu: rostoucí počet kněžských nemanželských dětí a »necitelná diskriminace církevních sirotků«. ² Morálně neukázněným jedincům se naskytá v pastorační příležitosti i k sexuálnímu zneužívání dětí, které je v některých západních diecézích úplnou metlou.

Není divu, že se kněžský stav pak stává krajně neatraktivní a kněžských povolání rapidně ubývá. Tuto situaci chtějí zachraňovat feministky, které se domáhají kněžského svěcení. **Tyto feministky manifestačně vystupovaly v ulicích Štýrského Hradce při posledním evropském ekumenickém shromáždění.** Podle jejich názorů všechno by mohlo být rázem vyřešeno, kdyby tu nebyl na překážku »konzervativní polský papež«. Autonomisté se neskrývají s přesvědčením, že po jeho odchodu se všechno zcela změní v duchu jejich představ.

Je třeba velmi dobře uvážit, čemu se chceme a čemu se nechceme otevírat, pokud už není pozdě. »Otevírání« totiž už začalo, jak se můžeme přesvědčit na stránkách českého tisku.

-/š-

¹ srov. Zj 3, 14nn

² Jak sdělil Pavel VI. 29. 6. 1972, odpadlo od konce koncilu do tohoto data 40 000 kněží

³ Když byl představený jednoho švýcarského semináře, který byl podle jeho vlastních slov »nejliberálnější na světě«, jmenován biskupem, musel tento úřad ani ne po roce opustit, protože se stal otcem dítěte.

DĚDICTVÍ OTCŮ ZACHOVEJ NÁM, PANE 10

10. KONSTANTIN – OBHÁJCE VÍRY

Čtème-li *Život svatého Konstantina – Cyrila*, nemůžeme přehlédnout, jak mnoho záleželo jeho pisateli na tom, aby ho zachytil jako jedinečně schopného obhájce víry. Často je Konstantinovi svěřován úkol hájit pravdy evangelia. Připomeňme si aspoň tři případy, ve kterých se sv. Konstantin osvědčil jako vynikající obhájce víry.

1) Cařihradský patriarcha

Jan Grammaticos se přidal k obrazoborcům, a proto byl sesazen a roku 824 bylo obrazoborectví na synodě odsouzeno. Konstantin byl tehdy ještě mladý. Bylo mu tehdy čtyřicet let. A přesto císař, který znal jeho schopnosti, poslal právě jeho k sesazenému patriarchovi, aby s ním vedl dialog o obrazoborectví a pomohl mu najít správný názor. Historie dosvědčuje, že si mladý Konstantin počínal velmi moudře. Velmi pohotově odpověděl na patriarchovy námítky.

2) Konstantinův životopisec podrobně popisuje jeho **debata s Židy a mohamedány** na dvoře chagana, vůdce Chazarů. Chazaři byli kočovníci, kteří se poměrně častěji zdržovali severně od Černého moře. Udržovali dobré styky s byzantskou říší. Chazaři měli své náboženství, věřili v jednoho Boha. V té době se je snažili získat z jedné strany Židé, z druhé strany je sváděli mohamedáni. Proto žádali v Cařihradu moudré muže, kteří by jim vyložili pravdy evangelia. Konstantin tam ochotně šel a ve veřejné debatě s Židy a mohamedány získal mnoho Chazarů pro Krista. Chagan pak v listě císaři doznává Konstantinův úspěch: „*Přesvědčili jsme se, že je to*

víra pravá a... dali se dobrovolně pokřtít...“ (ŽK 11).

3) Jiný případ úspěšné Konstantinovy debaty se týká **slovanské bohoslužby**. Na cestě ke Svatému otci se naši apoštolové zastavili v Benátkách. Došlo tam k ostré výměně názorů. Životopisec zaznamenává, že se tam proti Konstantinovi shromáždili mnozí duchovní „*jako havrani na sokola a vytasili se s trojjazyčným kacířstvím*“ (ŽK 16). Tato diskuse měla svou dohru před papežem a kardinály v Římě. Skončila úplným vítězstvím Konstantinovy výmluvnosti. Dokázal totiž důvody nad slunce jasnějšími, že Boha lze oslavovat nejen hebrejsky, latinsky a řecky, nýbrž všemi jazyky.

Pokud se zamýšlíme nad Konstantinovou výmluvností, nešlo jen o vycvičenou pohotovost pádně argumentovat, ani o pouhou vtípnost, ale o schopnost vést dialog: tzn. nejen v pravou chvíli mluvit, ale i v jinou chvíli mlčet a pozorně naslouchat druhému. Totéž platí i o jeho bratru Metodějovi.

Oba bratři mluvili od dětství slovansky, rodem a vzděláním byli Řekové, a přesto nepodlehali žádnému místnímu patriotismu. Věděli totiž, že všechny národy jsou povolány ke spáse a že Kristus uměl za všechny. Tento univerzální způsob uvažování dovozoval Konstantin ze svých filozoficko-náboženských zásad. Filozofie mu byla **moudrostí božských i lidských věcí**, neboť nás lidi připodobňuje Bohu. Jejím jádrem je SOFIA, ona kontemplace světa, která nám dopřává proniknout k božskému původci stvoření. Kristus miluje všechny lidi. Proto je chce všechny přivést k poznání pravdy, Řeky i barbary, a udělat z nich účastníky

SOFIE – MOUDROSTI. Pouze z této opravdu katolické, tedy všeobecné koncepce je pochopitelný zápas obou bratří o slovanskou liturgii. Jedině a právě z toho pramení velké umění vést dialog, jak to ovládal Konstantin-Filozof.

Tak je Konstantin zářným vzorem celé moderní Evropy a světa. Právě dnes je přece tolik příležitostí k dialogu jak s nevěřícími, tak s nesprávně věřícími, tedy s lidmi, kteří hledají pravdu. Přitom však podléhají v náboženské oblasti mnoha omylům jak po stránce věroučné, tak i morální. Jak pomoci všem těm hledačům pravdy? Každý náboženský rozhovor s lidmi, kteří jsou trýzněni životními otázkami, pochybnostmi a nejistotami, předpokládá takové vědomosti, na základě kterých lze na tyto otázky odpovědět. Mnohému křesťanovi se stává, že se ho někdo ptá na věci týkající se víry a náboženského života vůbec, a on mlčí. Proč nehájí Krista před druhými i před sebou samým? Cítí, že mu scházejí důležité vědomosti, které by mu daly odvahu odpovědět. Pokud je sám k sobě upřímný, tak se bude snažit doplnit si tyto nedostatky. Ale to se musí dělat pořádkem. Sv. Konstantin nás k tomu vede svým celoživotním příkladem. Byl by snad úspěšným obhájcem víry, kdyby neměl tak bohaté vědomosti, jaké získal neúnavnou pílí? Mnohé v jeho životě dlužno připisovat velké Boží štědrosti. Je však nesporné, že tyto Boží dary by nebyly přinesly pravé ovoce, kdyby se nespojily s velkou pílí a soustavným studiem, ve kterém sv. Cyril činil svou víru přesvědčenou a přesvědčivou.

Každodenní zkušenost nás učí, že solidní vědomosti po-

skytují člověku jistotu, zatímco nedostatečné vědomosti ho činí nejistým. To platí o každém vědním oboru. Pokud chceme uhájit křesťanské pravdy, pak v nich musíme být „*kovani*“. Pozná-li ten, se kterým mluvíme, ať je to svědek Jehovův nebo kdokoli jiný, že kolísáme, pak naše řeč pozbývá v jeho očích hodnověrnost.

Samozřejmě že rozhovorem nikomu nedáme víru, ale můžeme ji obhájit, anebo ho alespoň vzdáleně připravit na její dar. Mnoha lidem se dostalo daru víry, když na něj byli připraveni takovými náboženskými rozhovory. Ty je totiž zbavily námitek vůči víře. Ty jim odhalily krásu víry a její význam pro život. Také zde Bůh spolupracuje s člověkem, když ho používá jako prostředníka. Pomocí něho připravuje duši opravdového hledače pravdy k přijetí víry nebo k jejímu prohloubení. Připomeňme si slova apoštola Pavla z listu Římanům: „*Jak v něj mohou (lidé) uvěřit, když o něm neslyšeli? Jak o něm mohou uslyšet bez hlasatele? ... Víra je tedy z hlásání*“ (Ř 10, 14–17). Tedy lidská řeč, náboženský rozhovor připraví člověka na dar víry, který dá Bůh tomu, kdo se mu otevře. K tomu by si každý křesťan měl naplno uvědomovat apoštolova slova: „*Nemohu se chlubit tím, že hlásám evangelium; to je mi uloženo za povinnost, a běda, kdybych je nehlásal.*“ (1 Kor 9, 16)

Pokud si to převedeme do svého života, pak si každý musíme říci: *Běda mi, jestliže nevyužiji každé příležitosti, abych druhým pomáhal ke Kristově pravdě, která je pramenem života!*

Má-li však být náboženská debata vedena ušlechtilým způsobem, tedy musí být vedena nejen láskou k Pravdě, ale také láskou k tomu, s kým mluvíme. Má ji doprovázet láska k Bohu i k člověku. Konstantinův životopisec nám k tomu podává skvělý výklad. Z kraje, kde mohamedáni sousedili s byzant-

Dialog není monolog

O svátku našich patronů sv. Cyrila a Metoděje vyhlásil sbor českých a moravských biskupů zahájení synodu českých a moravských diecézí. Děje se tak v souladu s II. vatikánským koncilem, který si přeje, aby synody a koncily s novou silou ožily, aby se tak lépe a účinněji přispělo k růstu víry a zachování kázně v různých církvích podle potřeb doby (CHD 36).

Synod bude jednat také o otázkách, na které není v našich diecézích jednotný názor. Je možno uvést řadu problémů, v nichž může dojít k rozporu. Ne právě šťastně předznamenala tuto skutečnost např. kontroverze kolem žádosti o změnu způsobu podávání eucharistie věřícím. Způsob, jakým bylo oficiálně zakročeno proti jakékoliv formě jiného názoru, vytváří nešťastný precedent pro předsynodální diskuzi.

Tato kauza nicméně potvrdila, že uvnitř církve v České republice nepanuje žádná ideální jednota. Je třeba si tuto skutečnost otevřeně přiznat a počítat s tím, že dojde ke skutečnému a otevřenému dialogu, který je sice již dlouho požadován, nikoliv však doopravdy uskutečňován. V takovém dialogu mohou vyjít na povrch věci, které pro tu či onu stranu nebudou právě lichotivé, a tu se naskytá otázka, jak spojit otevřenost a kritiku, která je i ne-

příjemná, s opravdovou láskou, která je nezbytná.

Přežívá v nás návyk, který nám po celá desetiletí vnucoval totalitní režim: rozdělovat lidi jen na černé a bílé. Jestliže bylo o někom řečeno jedno kritické slovo, bylo to znamení, že on i jeho rod půjdou na černou listinu. Tak by tomu mezi katolickými křesťany nemělo být. Spor, který vznikl mezi Petrem a Pavlem a Pavlem a židokřesťany (srov. Sk 11, 1; Gal 2,11), ukazuje, že je možno upozorňovat na chyby, aniž by jeden druhého vylučoval. K jednotě křesťanů by ovšem nedošlo tím, že by se o rozporu mlčelo, aby se neprojevila nejednota, nýbrž právě tím, že by se otázka otevřeně projednala.

Zkušenosti z pokoncilního období na Západě ukazují, že II. vatikánský koncil znamená nejen velké pozitivum pro život a postavení církve, ale že současně došlo k mylné interpretaci koncilních dokumentů, která

Konstantinovi bylo tehdy 24 let. Jeho rozhodnutí však nevzešlo z touhy proslavit se nebo zabýsknout se svými vědomostmi ve sporu s mohamedány a přemoci je. Byla to láska k Nejsvětější Trojici, která tam byla urážena. Z té lásky vzešla vůle podniknout tuto cestu, spojenou jistě s nebezpečím života.

V rozhovoru, zejména náboženském, je třeba hledat PRAVDU, ale nikoli slávu. Bůh zehná jedině takovému zápasu, ve kterém člověk nehlasá sám sebe, nýbrž Boží pravdu a spravedlnost a bojuje o ně v pokoře a lásce jako svatý Konstantin.

(Pokračování příště)

v praxi způsobila a dále způsobuje církvi vážné škody. Při konferencích Kirche in Not opakovaně zaznívaly ze Západu hlasy, že izolace církve ve východní Evropě měla nejen své negativní stránky, ale také značná pozitiva právě v tom, že zde k negativní aplikaci koncilu nedocházelo.

Na negativním dopadu koncilu se podílejí tři druhy lidí: Jedni, kteří záměrně a cílevědomě směřují k postupnému rozvratu církevní nauky i církevní kázně. Druzí, kteří jim bona fide pomáhají, protože se naivně domnívají, že je to nikoliv cesta do záhuby, nýbrž východisko z krize. Třetí, kteří z úplné nevědomosti, z konjunkturnality či osobní pohodlnosti přijímají tato chybná učení do své osobní praxe, a tak rozmnožují počet těch, o které se pseudoreformátoři potřebují opřít. Míra odpovědnosti je tedy různá, je záležitostí jednoho každého a o jejím stupni se bude rozhodovat u Boží instance.

Vydavatel, který předstupuje před veřejnost se svým periodikem, požívá u svých čtenářů určitou důvěru. Je jim tedy zavázán tím, že reaguje na jejich dotazy, pochybnosti i problémy. Této své povinnosti musí dostát i tehdy, když tím vyvolá u někoho jiného nelibost. Vyslovit věcně zdůvodněný nesouhlas s nesprávným názorem, který jiný křesťan veřejně publikoval, není porušením lásky k tomuto křesťanu, nýbrž naopak projevem lásky k pravdě i k němu i ke všem ostatním, kteří jeho názorem mohou být uvedeni v omyl. Může se ovšem stát, že i kritik se mylí. Pak je ovšem na místě opět věcně a doložené zdůvodnění a nikoliv podrážděná reakce nebo dokonce mocenský zásah. Polemizujeme-li s názorem, nesoudíme osobu, která jej vyslovila, ale pouze veřejně vyslovený názor.

Je tu ještě další otázka, a to je otázka pohoršení. Kdykoliv vznikne určitý spor, mohou jednotlivé strany začít poukazovat na pohoršení. Nejdříve se cítí

»pohoršení« ti, kteří si přečetli nebo slyšeli názor, se kterým nesouhlasí, pak se cítí »pohoršení« přívrženci tohoto názoru, že byl kritizován jeho autor. Někdy se »pohoršuje« sám kritizovaný. (Mohu uvést konkrétní příklad. Poslal jsem do redakce AD dopis, ve kterém jsem vyjádřil nesouhlas s jedním sloupkem, jehož autorem byl kněz. Tento kněz mi poslal dopis, ve kterém mi vytkl, co si to dovoluji, zda vím, kdo jsem já, laik, a kdo je on, kněz. Pisatel zakončil svůj dopis tím, že má vážné pochybnosti o mé věčné spáse.) Pohoršení však není totéž co »citové pobouření«.

Skutečné pohoršení vzniká, jestliže je někdo slovem, skutkem či příkladem naváděn k zlému. Pohoršením bude tedy hlásání něčeho, co není v souladu s učením církve, při čemž pohoršení nejsou ti, kteří názor nepřijímají a ohrazují se proti němu, nýbrž právě ti, u kterých nevyvolává žádné pobouření, nýbrž naopak uspokojení, kteří s mylným názorem souhlasí a kteří se v něm upevňují. Pohoršujícím příkladem pak je ovšem situace, ve které už nejde o názor, ale před veřejností vedený prestižní boj kdo s koho, a to tím spíše, jestliže se při tomto střetu používají nečestné prostředky.

Máme-li různé názory a naše svědomí nám velí, abychom je zastávali, přiznejme si otevřeně, že v tom či onom nejsme zajedno, a podejme uvážené a věcné důvody pro své stanovisko. Co při hledání pravdy ovšem vůbec nehraje roli, je počet zastánců toho či ono názoru. Pravda bude stát sama o sobě, i kdyby ji vůbec nikdo nezastával a nehájil. Kdyby dnes měl rozhodovat názor většiny na církev, mohli bychom ji klidně zrušit. Pokud se někdo domnívá, že pravda víry a mravů záleží od lidského konsenzu nebo postoje většiny, těžko se budeme domlouvat o pravdě, protože v takovém případě žádná pravda není.

Lubomír Štula

skou říší a sváděli křesťany k odpadu od pravé víry, přišli poslové k císaři, aby jim poslal muže, který by vyvrátil námitky vůči Nejsvětější Trojici. „Císař řekl: „Slyšíš, filozofe, co mluví proti naší víře? Nuže, jsi službou Svaté Trojice a jejím učedníkem, jdi a postav se jim na odpor...“ Když to vyslechl, řekl: „Rád tam půjdu pro víru křesťanskou. Vždyť co je mi na tomto světě sladšího, než pro svatou Trojici být živ a umřít?“ (ŽK 6)

To je odpověď, jaká vycházela z rozvahy a lásky k Bohu, který byl urážen, ale i k člověku, jehož spása byla v nebezpečí.

Touhy mladých duší

Prof. Dr. Reinhold Ortner

Co si myslí dnešní mládež o lásce, přátelství a věrnosti? To je výchozí bod autorovy úvahy. Zjišťuje vliv společenských faktorů na mládež, které vedly ke změně jejího vědomí a které stále ještě nepřestaly působit. To, co se denně propaguje jako vzory chování a motivace chování, ukazuje, že na křesťanský orientované hodnoty se pohlíží jako na »překonané«. Přesto výsledky průzkumů ukazují, že se projevuje rostoucí touha po svazku ve věrnosti, tedy po svazku trvalém. Tato touha však není vždy spojena s přáním a představou manželského svazku. Ale narůstající přemýšlení o tom, proč láska a manželství nejsou trvalé, a pochybnosti o současných hodnotících vzorech chápe autor jako šanci pro výchovu mládeže v křesťanském duchu.

Stále naléhavěji se na půdě církve ozývá problematika pastoračních problémů v souvislosti s láskou, manželstvím a rodinou. Důležitou roli při tom hraje otázka: „Co si vlastně myslí dnešní mládež o přátelství, lásce a věrnosti?“ Musíme přitom vzít v úvahu jak holá fakta, tak zjiitelný příklon k nadčasovým hodnotám.

Děti a mladiství žijí v poli vlivu příslušné společnosti. Abychom pochopili jejich chování a jejich hodnotovou orientaci ve vztahu k lásce a věrnosti, musíme nejdříve analyzovat společenské faktory, které na ně působí. To, co se dnes nabízí mladým lidem z oblasti lásky a věrnosti, je nesporně nešťastný příval vlivů na chování. Příznačné jsou v tomto směru »osvobození od tabu«, předčasná sexuální praxe, hrubost ve vzájemných vztazích, odloučení sexuálního života z integrity celistvé osobnosti, osvobození sexuálních vztahů z vazeb na manželství, rostoucí příklon ke střídaní partnerů, ztráta věrnosti a přeměna lásky na sexuální hedonismus. V důsledku takto propojených změn vědomí stoupá počet nestálých a měnících se partnerských vztahů a počet rozvodů. To má také vliv na růst počtu rozvodových sirotků a těžkých poruch chování u dětí. Tento neblahý vývoj zřejmě ještě nezastavil svůj postup. Půso-

bí krajně nepříznivě nejen na manželství a rodiny, ale má dlouhodobý (částečně stoupající) vliv na duševní zdraví, akceschopnost a životní harmonii mladé generace.

Spirála změn vzorů chování a motivace chování

Politikové a společnost si stěžují, že v souvislosti s narůstající kriminalitou mizí mravní uvědomění. Etika je opět ve flóru. Jenže etika je dnes zdůvodňována antropocentricky. Její ochranná funkce působí ovšem pouze tehdy, když zůstává zakotvena v Bohu. To platí také, pokud jde o hodnoty, které mají co do činění s lidskou sexualitou. Zažili jsme v posledních desetiletích klasické příklady narušení hodnotové základny empiricko-sociologickým zkoumáním hodnotových struktur. Pomocí masivní i subtilní propagace vzorů chování s využitím společensko-ideologických vlivů, tisku, elektronických médií, školní i mimoškolní výchovy (i vlivu církevní aktivity mezi mládeží) rozšířili a zaselí do vědomí širokých mas ideologičtí budovatelé společnosti a materialističtí »podnikatelé« nové směry lidského chování v oblasti sexuality a označili je za »nové a pokrokové«. Když se lidé začali novým formám chování přizpůsobovat, uskutečňovala se paralelně k tomu další empiricko-so-

ciologická zkoumání. Jejich výsledky byly označeny jako »hodnotový systém měnící se společností«. Správnost takto zprostředkovaných hodnotových norem se odvozovala od »statistického většinového konsenzu«. Na základě tohoto mechanismu se dále rozvíjela spirála změn, ve které se chování, které bylo původně hodnoceno eticky vědomě jako negativní, nyní je označováno za pozitivní a správné. A tak hrozí situace, že nadčasové absolutní hodnoty (orientované na Boha, biblické a křesťanské) budou označeny za »překonané«, zatímco to, co je negativní a rušivé, se prohlašuje za správné a působí jako norma. To nemůže zůstat bez vlivu na naši mládež.

Vývojové procesy nejsou podkladem pro normy

Bůh uložil do srdce každého člověka touhu po uskutečnění věčně platných hodnot. K nim patří také láska, věrnost a bezpečí. Dnes se často mluví o »zvratu hodnot« v oblasti lidské sexuality. Tento zvrát byl pojmenován jako vývojový proces a tak povýšen na normotvorný proces. Ve skutečnosti se však jedná o matení pojmů. Pravé hodnoty jsou absolutní. Nemohou se vyvíjet ani měnit. Mění se jen způsob, jak jsou přijímány. Nicméně víra u mládeže stále více mizí. Ale člověk potřebuje vždy správnou normativní základnu pro své chování. Dnes se za takovou základnu pokládá buď souhlas většiny nebo vlastní JÁ. Vratkost obou těchto základen je ovšem zcela zřejmá. Ale kdo to dnes říká našim mladým lidem? Musí čekat, až se o tom sami bolestně přesvědčí. Zatím se orientují podle této vratké základny, i pokud jde o ovládání vlastní sexuality.

První sexuální zkušenosti

Dvoupohlavní přátelství (s erotickou motivací) začínají zpravidla ve věku 13–15 let (±

1 rok). U 70% párů tohoto věku nejsou ještě intimní sexuální styky samozřejmé. Tam, kde se vyskytují, je to důsledkem ovlivnění vědomí buď sdělovacími prostředky nebo skupinovým nátlakem. 25% si nicméně myslí, že sexuální styky »patří k tomu«. Průzkumy potvrzují, že u 20% dívek a 17% hochů dochází k prvním sexuálním stykům před 16. rokem věku.

Touha: vazba na věrnost a trvalost

Jak to vypadá s hodnocením věrnosti? Zde nejsou žádné jednoznačné výsledky. Výpovědi, že jenom každý čtvrtý pokládá sexuální věrnost za žádoucí, stojí proti jiným výsledkům, podle kterých 50–75% mladých (především dívek) odmítá pohlavní styk mimo pevný partnerský vztah. Hlavním motivem je zde důvěra. Častěji si přeji věrnost dívky než hoši. Do této motivace vstupuje problematika AIDS a svoboda myšlení (pro věrnost i proti). Proti roku 1970 však vážou mladí lidé sexuální styk více na lásku (a věrnost). Některé výsledky dokonce poukazují na »velký příklon k sexualitě spojené s věrností a láskou«. 62% mužských a 80% ženských příslušníků mladé generace se domnívá, že věrnost je vhodná pro dnešní dobu a nepokládají ji za nic zastaralého.

Přání: dlouhodobé partnerství v manželství

Podle jednoho srovnávacího průzkumu přitaká 54% mladých lidí přání po »celoživotním partnerství v lásce a věrnosti«. Na otázku, zda patří manželství ke společenskému životu, odpovídá většina (60%)... »že to jde i bez něho«. 35% je toho názoru, že manželství patří k životu. Jen 5% pokládá manželství za »velmi žádoucí«. Typické odpovědi jsou: »Manželství už dnes není nezbytné.« – »Manželství ničí vztah.« – »Manželství je něco

tradičního.« Výrazně vystupuje touha po jistotě, bezpečí a důvěře. Ale objevuje se i nejistota a strach z pocitu, že by bylo nutné »na celý život« se svázat s jedním člověkem (omezuje to prý sebeuskutečnění). Tato nejistota a strach jsou mezi mladými lidmi dost rozšířené. To je (mimo jiné faktory) důvodem k tomu, že v r. 1990 žil v Německu téměř milion dvojic v nemanželském partnerském vztahu, z toho 107 tis. s dítětem). Názor mladých lidí na to, zda je vhodné uzavřít manželství, není jednoznačný. Pro i proti je kolem 30%. Přání mít dítě je u mladých lidí nevyhraněné. U těch, kteří odmítají manželství, se zájem o dítě objevuje u 44%.

Rozpor: přání a cílevědomé chování

Můžeme shrnout, že touha po hlubší lásce a dlouhodobé věrnosti má u mládeže vysokou hodnotu, dokonce touha po jejich uskutečnění je výrazně na vzestupu. Ovšem značná část mladých lidí uplatňuje na poli sexuality postoje a chování, které vzhledem k orientaci svědomí a dlouhodobým účinkům jsou v protikladu k těmto žádoucím hodnotám. Tento rozpor mezi přáním a cílevědomým chováním je rozhodujícím problémem pastorační a výchovy.

»Nikdy nepoznali, co je láska«

Mladí lidé cítí (stejně jako za všech dob) i dnes touhu po naplněném životě na základě lásky, věrnosti a bezpečí. A to tím spíše, že v jejich sociálním okolí právě tyto hodnoty jsou zatemňovány a jejich realizace často troskotá. 20letá dívka říká: »Mnozí z nás v rodičovském domě nikdy nepoznali, co je to láska. Proto máme strach, že to u nás dopadne také tak.« 22letý student říká zcela jednoznačně: »Mám jen jeden život, a proto bych nechtěl udělat nějakou chybu. Musím vě-

dět, kdo je tím vinen, že láska a manželství dnes platí tak málo.« O tom přemýšlejí mladí lidé stále s větší kritičností. A zcela zřejmě by na tom chtěli něco změnit. To je velká šance pro práci mezi mládeží a pro výchovu.

Uprostřed boje o srdce

Sociologicky měřitelné sociální okolí mladých lidí, pokud jde o lásku, manželství a věrnost, se nachází v záplavě hmotných jednostranností. Silné vlivy a historické pozůstatky ideologické indoktrinace marxisticko-komunistického a kapitalisticko-komunistického původu vyvolaly v celé Evropě proces destrukce těchto hodnot. Na tom ale nemohou mladí lidé vybudovat žádný šťastný život. Cítí to ve svém srdci. Musíme se proto usilovně zasadit o obrodu společensko-politické a sociální etiky, aby v ní mladí lidé našli potřebnou rámcovou základnu. »Nacházíme se v centru boje o srdce celé generace,« říká M. J. Keating. »Můžeme zvítězit, jestliže nenecháme mladé ve štychu. Musíme je ochránit přede všemi, kdo jim chtějí uloupit jejich srdce.«

Střepiny zklamané lásky a věrnosti

Výsledky vážných studií ukazují stále zřetelněji, že určité materialistické představy a modely hromadné sexuální výchovy z 60. a 80. let mají výrazný podíl na ničivých následcích na poli lásky, věrnosti, manželství a duševního zdraví. S takovými sexuálně-pedagogickými záměry je třeba se co nejrychleji rozloučit. Proti takovému požadavku se jistě zvedne vlna odporu. Ale lidem, kteří nejsou ochotni se rozloučit s navyklými vzory myšlení, je třeba důrazně vysvětlit: jedná se o samu podstatu štěstí mladé generace. Když máme před očima hromady trosek zklamané lásky a věrnosti, roz-

padlá manželství, depresivní rezignaci a duchovní strádání milionů dětí, musíme neprodleně změnit své smýšlení a zvolit lepší pastorační a výchovné postupy. Zde platí: být kriticky progresivní proti konstrukcím emancipační ideologie a přejít na novou sexuální pedagogiku, uskutečňovanou v prvé řadě v rodinách a v práci s mládeží.

Zpochybnění dosavadní sexuální ideologie

Nejnovější výsledky průzkumu nás burcují. Jsou neočekávané a nepochybně povzbuzující. U rostoucího počtu mladých se projevuje změna smýšlení. To, čím se mládež vždycky vyznačovala, totiž zpochybnění vratkých hodnotových konceptů starší generace a dynamický nástup k novým cestám, to se projevuje i dnes. Nyní se to týká sexuální ideologie posledních desetiletí. Ptají se po únosných vzorech chování, které stojí za námahu, protože jsou existenciálně nezbytné. Ocítli se při ovládnutí své sexuality mezi dvěma kameny, na jedné straně je to tlak jejich vlastní přirozenosti a na druhé straně touha po pravé lásce a věrnosti. A právě to jsou ideály, které jim dnešní svět staví před oči ve zvrácené podobě. Proto prožívají úzkost a strach. Ale prokazují také odvahu a odhodlání k činu udělat to nějak lépe. Na setkání mládeže v Denveru řekl Jan Pavel II.: »Je na mládeži, aby zahájila novou dobu v církvi i ve světě.« K tomu jí musíme nabídnout svou pomoc. Konkrétně to znamená:

* Využijme aktivizující dynamiku naší mládeže. Podpořme jejich důstojný požadavek, aby sexualita byla smysluplnou složkou života.

* Mluvme s mládeží o tom, jak existenciálně významné jsou hodnoty jako láska, manželství, věrnost a rodina pro harmonické soužití lidí. Vysvět-

Co je hlavním problémem dnešní mládeže?	%
nezaměstnanost	45
drogy	36
rodina, přátelé	32
nedostatek škol	28
vzdělání	27
strach z budoucnosti	21
kriminalita, násilí	20
peníze	19
zdraví	19
volný čas	17
živ. prostředí	11
nedostatek radosti	9
chyby v politice	9
stát se dospělý	7
konzumní myšlení	7

Podle odpovědí 2100 mladistvých 12–24 let; Pramen: 12. Shell: Studie o mládeži; Kolín nad Rýnem

leme jim, jak jsou spolu propojeny a jak vzájemně působí.

* Mladí chtějí vědět, jak se láska a věrnost uskutečňuje. Ukažme jim cesty, jak je chránit, a to i ty, které vyžadují odříkání. Nezbytné normy chování musíme umět zdůvodnit a ukázat zřetelně jejich smysluplnost.

* Mladí lidé hledají porozumění a lásku, která poskytuje pocit bezpečí. Jen v této atmosféře jsou ochotni přijímat přesvědčivá zdůvodnění. S tím pak roste připravenost a odhodlání investovat v zájmu lásky, manželství, věrnosti a rodiny energii do takových hodnot, jako je odříkání a sebeovládání.

* Touha po lásce, věrnosti a bezpečí je v duši mladých lidí hluboce zakořeněna. Dejme jim také pocítit, jak naše hodnoty jsou současně pravdou i cestou. Ukažme jim, jak právě jimi mohou dojít naplnění jejich touhy. Staneme se pro ně »otevřenými dveřmi«. Nakonec vděčně ocení naše úsilí, ačkoliv (anebo právě proto) mluvíme proti duchu doby.

Z Der Fels 7–8/97
přeložil -Iš-

SVATÝ MARTIN

RYTÍŘ MILOSRDENSTVÍ

Wilhelm Hühnermann

IX.

„Jsou to skvělí chlapi,“ volal nadšeně Martin. „To musí být radost zaútočit na nepřitele s takovými chlapy.“

„Některé z nich znám,“ přikývl přítel. „Jsou to Frankové, Suevové a Alemani od Rýna a Dunaje, jako skoro všichni gardoví jízdní! Tamhle ten na pravém křídle v plné zbroji přeskochí šest koní a ten vedle něho, s rezavými vlasy, zlomí podkovu holýma rukama.“

„Odkud je znáš?“

„Jsou to křesťané jako já, pokřívám je často při bohoslužbě.“

„Takoví štramáci jsou křesťané?“ žasl Martin.

„Oh, mezi gardovými jezdci je hodně křesťanů.“

„A rozumíš jejich řeči?“

„Jejich řeči?“ smál se Festus. „Ne, té žádný Říman nerozumí. Zní to jako skřípání kol u káry, ale většina je jich dost dlouho v římské armádě a mluví trochu latinsky.“

„A s těmito barbary chodíš na bohoslužbu?“

„Proč ne? My křesťané neznáme rozdíl mezi Římany a barbary. Když klečíme před Bohem, jsme si všichni rovni.“

„Pojeďme dále!“ řekl Martin přemýšlivě a mlaskl jazykem. Nedaleko cvičiště projížděli kolem velkého stavení z pálených cihel, jehož průčelí zdobil kříž.

„Naše bazilika,“ vysvětloval Festus.

„Bazilika?“

„No ano, náš dům Boží. Tam vzadu bydlí náš biskup Anastasius. Podívej se, zrovna vyšel ze dveří. Musím ho pozdravit.“ Nečekaje na odpověď seskočil Festus s koně, spěchal k biskupovi a uctivě mu políbil ruku.

„Vida, můj milý Festus!“ usmíval se vrchní pastýř Ticina, úctyhodný kmet s vlasy

bílými jako sníh. S žehnáním položil vyschlou ruku na temeno chlapce.

„Máš doprovod?“

„Můj přítel Martin, syn tribuna Flora,“ představil Festus kamaráda.

„Upřímně mě těší,“ pokývl stařec a jasnými očima se přátelsky zkoumavě podíval na Martina. „Hodně jsem slyšel o tvém otci. Gardisté ho chválí jako čestného a spravedlivého důstojníka. Těší mě, že má tak skvělého syna. Ale nechcete se u mne na chvíli zastavit? Zdá se, že jste jeli rychle a vašim kavkazským poníkům by také odpočinek přišel vhod.“

„Ty se vyznáš v koních?“ překvapeně se zeptal Martin.

„Jak by ne!“ smál se biskup. „Vždyť jsem sám byl kdysi oficiem kavalerie a za císaře Galeriana jsem jako setník táhl proti Peršanům. Ale to je už třicet let a od té doby se hodně změnilo.“

Martin údivem otevřel ústa a zíral. Těžko si ho mohl představit v římském pancíři. Biskup vedl své hosty do vnitřního dvora svého domu a ve stínu prastarých stromů je pohostil osvěžujícím nápojem.

„Myslím, že i vy se chcete stát důstojníky, a samozřejmě u jízdy, že?“ ptal se hochů.

„Jistě!“ přikývl Martin, kterého pomalu opouštěla rozpačitost.

„Samozřejmě!“ usmíval se biskup. „Vy, chlapi, si nedovedete představit nic nádhernějšího než vysoko na koni jet do útoku. Přesně tak se mi vedlo, když jsem tak starý jako vy. Ale později jsem poznal, že je ještě něco většího.“

„Ještě většího?“ zmateně koktal Martin. „Copak?“

„V pokoře sloužit Pánu Bohu a duším bratří,“ vážně

odpověděl Anastasius. „Festus chápe, co tím míním.“

„Jistě, důstojný otče!“ přikývl chlapec.

„Nechtěl bys nám vyprávět o perské válce?“ ptal se Martin, aby dal hovoru jiný směr. Biskup si přejel rukou přes čelo, jako by si chtěl vzpomenout na věci dávno minulé.

„O perské válce bys chtěl slyšet? Dvakrát jsme táhli proti Peršanům. Po prvé nás ozbrojení jezdci porazili, ale příštího léta jsme napadli šah-in-šáha v arménských horách, zaútočili jsme na jeho tábor s vlajicemi prapory a získali jsme nesmírnou kořist. Oficiům se zlato a stříbro rozdělovalo vrchovatě naloženými štíty.“

„Kéž bych mohl být přítom!“ zvolal Martin nadšením bez sebe.

„Je něco většího než bojovat za ctižádostivého císaře,“ odpověděl biskup. „Já sám jsem to poznal až mnohem později. Ale jakmile jsem to pochopil, odložil jsem meč a přísahal, že už budu sloužit Nejvyššímu.“

„Nejvyššímu?“

„Králi všech králů! Táhl jsem do jiné války, ve které meč už není k ničemu, protože už je třeba jen pevně myslet a statečného a věrného srdce.“

„Mluvíš o době velkého pronásledování, že, otče?“ ptal se Festus.

„Ano, můj synu! Viděl jsem, jak v aréně předhazovali křesťany divoké zvířeti. Dali jim dýky, aby se bránili bestiím, ale odhodili zbraně a čekali v modlitbě s pozdviženými rukama, až je zasáhne tlapa lva nebo panthera. Viděl jsem, jak hnali celé vesnice, jak po rozpálených silnicích Afriky vlekli do dolů tisíce křesťanů.“

„A ty, otče?“ bez dechu se zeptal Festus. „Také jsi trpěl?“

„Zajali mě se stovkami dalších křesťanů, zavřeli mě do vězení a nakonec mě přikovali k lavici galéry. Ale co bylo moje utrpení proti mučednickým mých bratřím?“

Jakou budoucnost můžeme nabídnout dospívající mládeži, jestliže ji přenecháme její nezralosti a jejím instinktům? Nemáme snad povinnost otevřít jim oči, jaké škody a utrpení mohou způsobit sexuálně nezodpovědným chováním? Nemáme úkol vyzvat je, aby náročnou etikou dbali o své opravdové štěstí?

Jan Pavel II.

Martin se nezmohl na odpověď. Úplně zbledl a sotva dokázal skrýt své vzrušení.

Konečně se zeptal: „Proč jste se tedy nebránili, když vás přece bylo tolik?“

„Protože křesťan nezná větší čest, než trpět potupu a zemřít pro svou víru.“

Martin mlčky přemýšlel o slovech, která nemohl pochopit. Musel myslet na to, jak velice ho kdysi pobouřil Kristův příkaz: „Udeří-li tě někdo do pravé tváře, nastav mu i levou!“ Ale v jeho ušlechtilé mysli svítilo poznání, že k bezbrannosti křesťanů je třeba víc odvahy než ke zlostnému úderu.

„Mluvme o něčem jiném,“ slyšel říkat biskupa. „To všechno se ti musí zdát cizí a nepochopitelné, když neznáš naši víru.“

Martin vzhledl a v náhlém rozhodnutí, které si sám neuměl vysvětlit, zvolal:

„Ale chtěl bych ji poznat!“

„Tak přijď ke mně, kdykoli budeš chtít!“ odpověděl srdečně starý biskup.

Když oba hoši konečně zase vsedli na koně a cválali vedle sebe, řekl Martin:

„Věříš, Feste, že bych se i já mohl stát křesťanem?“

„Jistěže věřím,“ odpověděl přítel. „Ale vím, jak strašně by se tvůj otec kvůli tomu zlobil.“

„Proč by se měl zlobit, když hledám pravdu?“ vyrazil ze sebe Martin. Toho rána už si neřekli ani slovo.

(Pokračování příště)

FATIMA

Narození Panny Marie

Pro každého křesťana je zrození k pozemskému životu velkým Božím darem, který je současně závazkem, úkolem, který má splnit ve smyslu Stvořitelova záměru. Jako důsledek vykupitelského činu a jako poslání svěšené Bohem zná však ještě jiné zrození, o kterém hovoří sám Ježíš v noci s Nikodémem: *Amen, pravím tobě, kdo se nenarodí znovu z vody a Ducha svatého, neuvidí Boží království. Co se zrodilo z těla, je tělo, a co se zrodilo z Ducha, je duch. Nediv se proto, když jsem řekl: Musíte se znovu narodit* (Jan 3,3,5–7).

Vedle oslavy narození Páně zná západní liturgie jen dva svátky tělesného narození: Jana Křtitele (24. června) a Panny Marie (8. září). Mariin příchod na svět má takový význam pro dějiny spásy, neboť s jejím na-

rozením souvisí východ nového řádu spásy. Liturgicky se slaví devět měsíců po svátku Neposkvrněného početí.

Ve východní liturgii patří tento svátek k dvanácti největším svátkům. Má oficiální název: »Narození naší nejsvětější Paní, Rodičky Boží a vždy Panny Marie«. Ve východní liturgii je to oktáv nového byzantského roku, který připadá na 1. září a má také mariánské rysy. Patří k nejstarším mariánským svátkům a slavil se v Cařihradu již v 6. století. Romanos Melod (560) mu věnoval jedno kontakion. Sám svátek však sahá až do 5. století, kdy byl pod tímto titulem zasvěcen mariánský chrám u Ovčího rybíku u Jeruzaléma, kde podle tradice stál dům Mariiných rodičů. Když pak byl tento kostel po zboření znovu ob-

noven v 6. století, dostal jméno sv. Anny. Již v 7. století dorazil tento svátek do Říma.

V byzantském kalendáři otevírá tento svátek »celoroční věnec Boží dobroty«, který zde figuruje jako zásadní obrat v dějinách spásy. V hodinkách se toho dne zpívá: *Tvoje narození, Boží Rodičko, / zvěstovalo radost celému světu. / Neboť z tebe vzešlo Slunce spravedlnosti, / Kristus náš Bůh. / On z nás sňal prokletí / a daroval nám požehnání, / odňal smrti její moc / a zajistil nám věčný život.* (Anthologion I 620)

Nejstarší zachované kázání k tomuto svátku je z 8. století. Pochází od Ondřeje z Kréty († 740), který v jeho úvodu říká, že »tento svátek je prvním svátkem, který ukazuje na starozákonní stíny, a současně je branou k svátkům, které poukazují na milost a pravdu«.

-ire-

opravdový osobní rozvoj a růst celého těla.

I přesto křest a biřmování nevzdalují od světa, neboť sdílíme radosti a naděje dnešních lidí a přispíváme lidskému společenství v životě sociálním i ve všech technických a vědeckých oborech. Díky Kristu jsme blízko všem našim bratrům a jsme povoláni projevovat hlubokou radost, kterou s ním můžeme prožívat. Pán nás volá, abychom plnili své poslání tam, kde jsme, protože »místo, které nám Bůh určil, je tak krásné, že nám není dovoleno ho opustit« . (sv. dopis Diognétovi VI,10) Cokoli děláme, náš život je pro Pána, to je naše naděje a sláva. V církvi je přítomnost mladých katechumenů a nově pokřtěných velkým bohatstvím a zdrojem vitality pro celé křesťanské společenství, povolané ke složení účtů ze své víry a svědectví o ní až na konec světa.

Jednoho dne v Kafamau, zatímco mnozí učedníci opouštěli Ježíše, Petr odpověděl na Ježíšovu otázku: »I vy chcete odejít?« (Jan 6,67) Odpověděl slovy: »Pane, ke komu bychom šli, ty máš slova věčného života.« (Jan 6,67–68) U příležitosti SDM v Paříži, jednom z hlavních měst současného světa, přichází nástupce Petra, aby vám připomněl, že apoštolova slova by měla být majákem, který vás všechny osvěcuje na vaší pouti. »Pane, ke komu bychom šli, ty máš slova věčného života.« (Jan 6,68) A navíc: Nejen, že nám říkáš o věčném životě, ale ty sám jím jsi. Opravdu, ty jsi: »Cesta, pravda a život.« (sv. Jan 14,6) Drazí mladí přátelé, křesťanům pomazáním jste se stali součástí svatého lidu, pomazáním při biřmování se plně účastníte na církevním poslání. Církev, jejíž jste součástí, vám důvěřuje a spoléhá na vás. Ať je váš křesťanský život postupným »přizpůsobováním se« životu s Bohem podle krásných slov sv. Ireneje, abyste byli misionáři evangelia.

Tajemství a naděje budoucího světa – pokračování ze str. 2

Jako »tajemství a naděje budoucího světa« (sv. Cyril jeruzalémský – předkřestní katecheze 10,12) křest je nejkrásnější z Božích darů, který nás zve, abychom se stali učedníky Páně. Díky němu vstupujeme do Boží blízkosti, do tajemství života Trojice od tohoto času až na věky. Křest je milostí darovanou hříšníkovi, očisťuje nás od hříchu a otvírá nám novou budoucnost. Je to koupel, která nás očisťuje a obnovuje. Je to pomazání, které nás připodobňuje Kristu, Knězi, Proroku a Králi. Je to osvícení, které ozařuje naši cestu a dává jí veškerý její smysl. Je výstrojí síly a dokonalosti. Oblečení v bílé roucho v den našeho křtu, stejně tak jako v poslední den, jsme povoláni sřezit jeho čistotu a znovu ji nacházet díky jeho odpuštění, modlitbě a křesťanskému životu. Křest je Božím znamením, že Bůh se k nám přidal na naši cestě, naplňuje naši existenci

a přeměňuje náš životní příběh v dějinách spásy.

Byli jste povoláni, vyvoleni Kristem k životu ve svobodě dětí Božích, jste také upevněni ve vašem křesťanském povolání a naplněni Duchem svatým proto, abyste zvěstovali evangelium celým svým životem. Přijetím pomazání svatým křtem zavazujete se ze všech svých sil trpělivě rozvíjet obdržený dar. Přijímáním svátostí, zejména svátostí eucharistie a pokání, které v nás udržují život přijatý ve křtu. Pokřtěni svědčíte o Kristu svou starostlivostí o život čestný a věrný Pánu, který je záhodno udržovat duchovním a morálním bojem. Víra je spjata s morálním jednáním. Opravdu, přijatý dar nás vede k neustálému obrácení se, abychom naplňovali Krista a odpovídali božskému příslibu. Boží slovo přeměňuje bytí těch, kteří jej přijímají, neboť je pravidlem víry a jednání. Aby křesťané respektovali během svého života

základní hodnoty, zakoušejí utrpění vyplývající z volby morálky odlišené od chování světa, a tudíž někdy hrdinské. Ale šťastný život s Pánem lze obdržet pouze za tuto cenu. Milí mladí přátelé, také vaše svědectví je za tuto cenu. Spoléhám se na vaši odvahu a věnost. Měli byste žít jako křesťané uprostřed svých bratrů. Skrze křest nám Bůh dává matku, Církev, s kterou duchovně rosteme, abychom kráčeli po cestě svatosti. Tato svátost vás zařazuje mezi lid, činí vás účastnými na církevním životě a dává vám milovat bratry a sestry, abychom »byli jedno v Kristu Ježíši« (Ga 3,28). V církvi už nejsou hranice; jsme jedním nedílným lidem, složeným z mnoha skupin rozdílných kultur, vnímavosti a způsobů jednání ve společenství s biskupy, pastýři stáda. Tato jednota je znamením bohatství a životnosti. V různosti ať je vaší první starostí jednota a bratrská soudržnost, které umožňují

□ **V neděli 17. srpna** po modlitbě Anděl Páně řekl Jan Pavel II. k nadcházejícím XII. Světovým dnům mládeže:

Drahá mládeži, tato jedinečná událost vám dává příležitost, abyste přímo zakusili katolicitu Církve. V hlavním městě Francie se setkají chlapi a dívky z různých národů světa. A duchovně budou s těmi, kteří se tu sejdou, budou spojeni všichni ti, kteří jsou sice fyzicky vzdálení, ale budou v Paříži myslet srdcem. Má zde setkání mladé srdce Církve. Přeji si z celého srdce, aby nadšení, které je vlastní vašemu věku, pomohlo celému Božímu lidu, aby si uvědomil vznešenost úkolu, ke kterému jej Bůh volá. Kéž váš příklad povzbudí zvláště vaše vrstevníky,

kteří hledají nejvlastnější smysl své existence.

Jděte do celého světa (Mk 16, 15). Tato výzva Zmrtvýchvstalého k učedníkům zaznívá také k vám, kteří jste povoláni za Kristovy apoštoly dnešních dnů. Pobyt v Paříži znamená pro vás příležitost k přijetí významného církevního a misijního poslání. V rozhovorech, rozjímáních, v liturgických slavnostech i v tichu kontemplace vám tento pobyt pomůže, abyste znovu prožili přítomnost a působnost Ducha svatého, který působí v Církvi, ať už svátostně především prostřednictvím biřmování, nebo skrze mnohé dary, úkoly a služby, které probouzí pro dobro církve (TMA 45).

Upevnění ve víře a vědomí si poslání Ducha svatého, kterého jste přijali ve křtu a v biřmování, vrátíte se do svých zemí s obnoveným nadšením. Budete hlasateli naděje

a svědky milosrdné lásky našeho Pána.

Panna Maria, stánek Ducha svatého, která setrvávala ve večeradle na modlitbách s apoštolou, ať provází svou ochranou nadcházející Světový den mládeže.

□ Průvod kněží k zahajovací pontifikální mši pod Eiffelovou věží na XII. světových dnech mládeže byl delší než jeden kilometr. V čele průvodu nesli mladí černý kříž, který věnoval Jan Pavel II. v r. 1984 na závěr Roku vykoupění. Hlavním celebrantem byl pařížský arcibiskup kardinál Lustiger.

□ **Celkem 113 biskupů v 18 různých jazycích** (mezi jiným arabsky, korejsky, vietnamsky a čínsky) přednášelo mladým účastníkům XII. světových dnů mládeže katecheze na připravená témata. Na rozhlasových vlnách byla tato katecheze přednášena také pro duševně choré, vězně, Romy a nemocné.

□ **Podle kardinála Lustigera přijelo do Paříže na 1 350 tisíc mladých lidí** ze 170 zemí světa. Tento počet překročil všechna očekávání.

□ **V noci z 19. na 20. srpna uspořádalo společenství Emanuel** evangelizační mítink v paláci »La Bercy«, kterého se zúčastnilo 15 tis. mladých. Mítinku se účastnil také kardinál Poupard, vedoucí papežské rady pro kulturu. Střídaly se tu modlitby, písně, tance a svědectví víry pod vedením Daniela Angea, Guy Gilberta a Jeana Vaniera.

□ Z obou Amerik přijelo 11 tis. mladých, z Itálie 100 tis., z Polska 50 tis., ze Španělska 30 tis., 700 z Filipín, 500 z Koreje, 200 z Nové Kaledonie a 6 z Mongolska. Z Rumunska přijelo do Paříže 2000 mladých lidí, především katolíků, ale také pravoslavných. Je to zatím největší účast rumunské mládeže na podobné náboženské akci.

Slova otců

Úděl Božích dětí

Dar, jehož tajemství je nesmírné, milost, která přesahuje všechny milosti, je tato: Bůh nazývá člověka svým dítětem a člověk jej oslovuje Tatínku. Neboť tímto oslovením poznáváme, jak velká musí být naše oddanost, abychom byli hodni tak velkého titulu. Když již při tělesném přibuzenství a v pozemském rodinném životě je neřestný způsob života zavržen hodný, k jakému konci dospějí ti, kteří se z lásky ke světu bezostyšně vylučují z Kristovy rodiny?

Jestliže na druhé straně je mezi lidmi chvályhodné, když se otcův lesk odráží v jeho dětech, o co slavnější je to u těch, kteří se narodili z Boha, když se v nich odráží obraz jejich

Stvořitele, který nás stvořil, a naplňují se tak slova: *Tak svít světlo vaše před lidmi, aby viděli vaše dobré skutky a velebili vašeho Otce, který je v nebesích* (Mt 5, 16; 1 Pet 2, 12)!

Podle slov apoštola Jana sice víme, že *celý svět má v moci zlý duch* (1 Jan 5, 19), a ďábel svými pletichami chce dosáhnout toho, aby člověka, který touží po nebi, buďto svízele odradily, nebo blahobyt zkazil. Ale: *Ten, který je v nás, je větší než ten, který je proti nám* (srov. 1 Jan 4, 4). Těm, kteří žijí v míru s Bohem a stále z celého srdce říkají Otcí: *Bud' vůle tvá* (Mt 6, 10), nemůže žádný útok uškodit. Neboť tím, že žádostem těla odpíráme souhlas ducha, vyvoláváme sice proti sobě nepřátelství toho, který je prapůvodcem hříchu, ale zajišťujeme si neotřesitelný pokoj s Bohem, jehož milosti sloužíme.

Tak jsme podřízeni poslušně svému Králi. Jsme-li s ním jednoho smýšlení, chceme-li to, co chce on, zavrhuje-li to, co on zavrhuje, vybojuje za nás všechny boje, a ten, který nám dává, že chceme dobré, dopřeje nám také, že jsme schopni je vykonat, a tak můžeme v neochvějně víře volat spolu s prorokem: *Pán je mé světlo a má spása, koho bych se bál? Pán je záštita mého života, před kým bych se třásl?*

Ti tedy, kteří se narodili nikoliv z vůle těla ani z vůle muže, nýbrž z Boha (J 1, 13), mají přinášet Otcí jako dar **svornost milujících se dětí**. A všechny děti, které přijal za syny Boží rodiny, mají konat jeho vůli. To proto, že Otec ve své dobrotivosti přijal za své dědice jenom ty, kteří nejsou nesvorní a rozdělení, nýbrž žijí v jednomyslnosti a lásce.

Ti, kteří byli znovu stvořeni k jednomu obrazu, musí mít také jednu duši... Apoštol říká: *Naším pokojem je Kristus, který ze dvou částí udělal jednu* (Ef, 2, 14). Ale tento pokoj, který pochází shůry a vede vzhůru, v žádném případě nedovoluje, abychom hledali spojení s těmi, kteří milují svět, nýbrž chce, abychom se vzepřeli proti všem překážkám a místo zhoubného potěšení hledali pravé radosti podle slov Páně: *Kde je tvůj poklad, tam je i tvé srdce* (Mt 6, 21). To tedy znamená: jestliže to, co miluješ, je nízké, spadneš dolů; jestliže toužíš po tom, co je nahoře, dospěješ k výšinám. Tam nechť zavede a doprovodí Duch pokoje nás všechny, kteří jsme jednoho smýšlení, jednotní ve víře, v naději a lásce.

Sv. Lev Veliký

PUTOVÁNÍ OSTATKŮ SV. VOJTĚCHA

Sobota	6. 9.	Vičnov	7.20	
	6. 9.	Uh. Brod	10.00	
	6. 9.	Prostějov	16.00	arcibiskup Jan
NEDELE	7. 9.	Dub n. M.	10.00	arcibiskup Jan
	7. 9.	Konice	16.00	arcibiskup Jan
Pondělí	8. 9.	Vyškov	14.00	biskup Josef
Úterý	9. 9.	Dolany	7.00	
	9. 9.	Olomouc	18.00	arcibiskup Jan
Sředa	10. 9.	Přerov	15.00	biskup Josef
Čtvrtek	11. 9.	Holešov	16.00	arcibiskup Jan
	11. 9.	Kroměříž	19.00	
Pátek	12. 9.	Veselí n. M.	16.00	biskup Josef
Sobota	13. 9.	Strážnice	9.30	biskup Josef
	13. 9.	Velehrad	16.00	biskup Josef
NEDELE	14. 9.	Otrokovice	celý den	biskup Josef
	14. 9.	Uherské Hradiště	18.00	
Pondělí	15. 9.	Kyjov	16.00	
Úterý	16. 9.	uvítání v Ostravě	18.00	

POUTNÍ SLAVNOST

POVÝŠENÍ SVATÉHO KŘÍŽE

Kalvárie Jaroměřice u Jevíčka

Sobota 13. září vigilie 17.00 hod. – křížová cesta od dolního kostela a mše sv. na Kalvárii.

Neděle 14. září v 8.30 hod. – mše svatá v 9.30 hod. – bolestný růženec v 10.30 hod. – slavnostní poutní mše v 14.00 hod. – požehnání

Pondělí 15. září slavnost Panny Marie Bolestné

v 17.30 hod. – pobožnost ke cti Panny Marie Bolestné

v 18.00 hod. – mše svatá

Zvou otcové pasionisté – Jaroměřice u Jevíčka

Program františkánské pouti

na Sv. Hostýn ve dnech 3. a 4. 10. 1997:

pátek 3. 10. – mládež vyjde během odpoledne pěšky na Sv. Hostýn a pomodlí se křížovou cestu. Mezitím dorazí i ostatní poutníci a v 19 hod. bude společná mše svatá. Po ní si mohou poutníci vybrat ze dvou možností:

- pokračovat s mládeží v jejím programu
- zúčastnit se besedy se členy národní rady a pohovořit si s ostatními

sobota 4. 10. – 9.00 hod. společné chvály, 9.30 hod. mše svatá s obnovením křestních slibů (celebruje arcibiskup G. Coppa, papežský nuncius)

Ve 13.00 hod. odjezd poutního autobusu.

Návrat do Prahy mezi 18. – 19. hod.

HLAVNÍ POUŤ U PANNY MARIE V DUBU NAD MORAVOU – „NA ANDÍLKA“ SE KONÁ V NEDELI 7. ZÁŘÍ 1997

V předvečer pouti v sobotu v 19 hodin se zpívají mariánské nešpory a po nich následuje adorace.

Mše svatá v neděli budou v 6, 7, 9 hodin a v 10.30 hodin bude sloužit otec arcibiskup Jan Graubner.

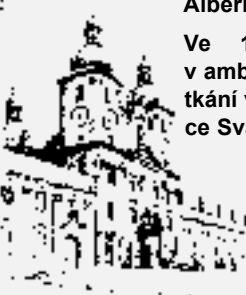
Srdečně zve farní rodina v Dubu.

V neděli 7. 9. 1997 v bazilice Navštívení Panny Marie na Sv. Kopečku v 15.00 hod. je pouť členů Matice Svatokopecké a všech přátel poutního místa.

Slavnou mši sv. celebruje opat vyšebrodský Alberich Siwekocis.

Ve 14.00 hod. se v ambitu uskuteční setkání všech členů Matice Svatokopecké

Upřímě zvou místní premonstráti a výbor Matice Svatokopecké.

ŽAROŠICE – STAROBYLÉ POUTNÍ MÍSTO „STARÉ MATKY BOŽÍ“, OKR. HODONÍN

Tradiční „Zlatá sobota“ **13. září** odpoledne – sv. růženec, křížová cesta, barokní poklona Matce Boží, (příležitost ke svát. smíření).

V 18.00 hod. hlavní mše svatá, celebruje o. biskup Vojtěch Cikrle. Následuje světelný průvod se sochami P. Marie (svíce s sebou). Další mše svatá v 21.00 a 24.00 hod.

Neděle 14. září – od rána duchovní program. Ve 14.00 hod. zakončení poutě.

Malá zlatá sobota je **6. září** – stejný program.

13. října je letos poslední Fatimský den. Večer 17.30 hod. modlitba sv. růžence, mše svatá, světelný průvod. **Informace o poutích na tel.: 0629-631616. Na společenství s vámi se těší P. Pavel Kopecký.**

BARTHOLOMEUM

cestovní kancelář – zve

zájemce na tyto poutní zájezdy:

Medjugorje – 20. – 27. 10. 1997, cena 2 050 Kč + 10 DM/den/osoba. Na tato posvátná místa jezdíme zpravidla mimo termíny hlavních svátků, abychom mohli v tichosti a usebrání prožívat hloubku medjugorských poselství. Duchovní doprovod vždy zajištěn. Kvalitní duchovní program po celou dobu pouti. Zdravotní doprovod zajištěn. Přihlášky do 6. 10. 1997.

Řím – Assisi – Vesuv – Pompeje – Florencie – 4. – 11. 11. 1997, cena 6 950 Kč, ubytování – 5x nocleh hotelového typu, strava – 1x večeře, 5x snídaně, ostatní jídlo možno připravit, zájezd je ve spolupráci s Farním úřadem Hořice v Podkrkonoší. Duchovní i zdravotní doprovod zajištěn. Přihlášky do 5. 10. 1997

CK Bartholomeum – Benedettiho 497, 530 03 Pardubice, tel. 040/218 91 nebo 040/51 36 42.

ŽIVOTNÍ POUTĚ DO SVATÉ ZEMĚ

ZA MIMOŘÁDNÉ CENY

IZRAEL – 10. 10. – 23. 10., 18 990 Kč – busem a lodí přes Středozevní moře, zpět letecky.

IZRAEL – 23. 10. – 30. 10., 16 450 Kč – letecky.

IZRAEL – SINAJ – (EGYPT) – 30. 10. – 12. 11., 18 990 Kč (19 690 Kč) – letadlem, nazpět lodí přes Středozevní moře a busem. U kombinované dopravy návštěva a program v Itálii, Řecku, Rhodosu, Kypru. Vše již v ceně, včetně pojištění i ubytování a polopenze i na lodi.

MEDŽUGORJE – 10. 9. – 16. 9., 3. 10. – 9. 10., 1 700 Kč.

VELKÝ MARIÁNSKÝ OKRUH – Fatima, Lurdy, La Saletta, Garabandal, Montserrat aj. – 19. 9. – 30. 9., 7 250 Kč.

U zájezdů do Svaté země se cena pravděpodobně zvýší s ohledem na propad Kč! Přihlášky a informace:

C. K. AVETOUR – Jiří Chválek, Fr. Kupky 445, 518 01 Dobruška, tel. a fax 0443/219 29, 0602/44 16 70, mobil 0601/24 58 64.

Charita Ostrava, Kořenského 17, 703 00 potřebuje nutně pro postižené nejrůznější nábytek. Nabídky volejte na tel. číslo 069-3646813. Odpovědná pracovnice sestra Branichová. Všem dárcům »Pán Bůh zaplatí!

Neděle 7. 9. – 23. v mezidobí
Mk 7,31–37

Sluch – slyším a vnímám Boží slovo, a to až v srdci. Řeč – mohu svědčit o Bohu tak, že to s někým pohne. Kterou z těchto dvou schopností snad potřebuji uvolnit, to vím sám. A hlavně vím, kdo to léčí a i u mne vyléčí.

Pondělí 8. 9. – Narození Panny Marie
Rím 8,28–30

Milovat Boha – to je klíč k životu. Protože jen z tohoto základního vztahu mohou vyrůstat věci opravdu dobré. Život Mariin ukazuje tuto skutečnost v plné kráse.

Úterý 9. 9.
Kol 2,6–7

Žít ve spojení s Kristem a stále Bohu děkovat. To mohou a mají být základní rysy našeho duchovního života. Začínají v modlitbě a pokračují ve všedním životě.

Středa 10. 9.
Kol 3,1–3

Rozhodně to není rada k úniku. Ale jde o to, kam směřuji, kde čekám nejdůležitější a základní věci života, o co se opírám, kde jsem zakořeněn. Je třeba hledat to, co je plné a skutečné, a to přichází od Boha do tohoto světa. Boží věci nehledáme jen kvůli věčnosti, ale také kvůli tomu, abychom tady žili plně!

Čtvrtek 11. 9.
Kol 3,12–17

Bez ochoty znovu a znovu odpouštět nelze žít s lidmi v lásce. Bez hlubokého a radostného vědomí, že nám bylo odpuštěno, nelze najít dost sil k odpouštění druhým. Hledejme tedy v modlitbě a pokání pokoj, který dává odpouštějící Kristus.

Pátek 12. 9.
1 Tim 1,1–2.12–14

Pavel nestaví na sobě, ale na Kristu. Proto se může klidně přiznat ke své pošramocené minulosti. Zdůrazňuje tím jen velikost Kristova díla, které v něm vykonal. I se mnou to může být podobné.

Sobota 13. 9.
1 Tim 1,15–17

Jestliže Ježíš přišel zachránit hříšníky, tak přišel zachránit také mne. Zcela určitě. Jak hluboko je ale toto přesvědčení ve mně zakotveno?

Neděle 7. září 23. neděle v mezidobí	- 1. čt.: Iz 35,4–7a Ž: 146 (145)6c–7,8–9a,9bc–10 2. čt.: Jak 2,1–8 Ev.: Mk 7,31–37	odp.: 2a
Pondělí 8. září svátek Narození Panny Marie	- 1. čt.: Mch 5,1–4a Ž: 13 (12)6ab,6cd Ev.: Mt 1,1–16.18–23	odp.: Iz 61,10
Úterý 9. září férie	- 1. čt.: Kol 2,6–15 Ž: 144,1–2,8–9.10–11 Ev.: Lk 6,12–19	odp.: 9a
Středa 10. září férie	- 1. čt.: Kol 3,1–11 Ž: 144,2–3.10–11.12–13ab Ev.: Lk 6,20–26	odp.: 9a
Čtvrtek 11. září férie	- 1. čt.: Kol 3,12–17 Ž: 150,1–2,3–4,5–6 Ev.: Lk 6,27–38	odp.: 2a
Pátek 12. září férie	- 1. čt.: 1 Tim 1,1–2.12–14 Ž: 15,1–2a+5,7–8.11 Ev.: Lk 6,39–42	odp.: 5a
Sobota 13. září panaťka sv. Jana Zlatoústého nebo sobotní panaťka Panny Marie	- 1. čt.: Ef 4,1–7.11–13 Ž: 40,2+4ab,7–8a,8b–9.10 Ev.: Mk 4,1–10.13–20	odp.: slov. 8a, 9a

Breviář pro laiky

Uvedení do první modlitby dne:	NE	PO	ÚT	ST	ČT	PÁ	SO
	7. 9.	8. 9.	9. 9.	10. 9.	11. 9.	12. 9.	13. 9.
Antifona	1029	1493	1060	1075	1091	1106	1722
Žalm	783	783	783	783	783	783	783
Ranní chvály:							
Hymnus	1029	1494	1061	1076	1091	1107	1723
Antifony	1030	1494	1062	1076	1092	1107	1123
Žalmy	1030	813	1062	1076	1093	1108	1124
Kr. čtení a zpěv	1033	1495	1065	1079	1095	1111	1724
Antifona k Zach. kantiku	714	1495	1065	1080	1095	1111	1724
Prosby	1033	1655	1065	1080	1095	1111	1724
Záv. modlitba	714	1495	1065	1080	1096	1112	1500
Modlitba během dne:							
Hymnus	1034	1050	1066	1081	1096	1112	1127
Antifony	1035	1495	1066	1081	1097	1113	1128
Žalmy	1035	1051	1067	1081	1097	1113	1128
Krátké čtení	1037	1496	1069	1084	1100	1115	1130
Záv. modlitba	714	1495	1070	1084	1100	1117	1500
Nešpory: SO							
Hymnus	1024	1039	1497	1071	1085	1101	1117
Antifony	1025	1040	1498	1071	1086	1102	1118
Žalmy	1025	1040	1661	1072	1087	1102	1118
Kr. čtení a zpěv	1027	1043	1498	1074	1089	1105	1120
Ant. ke kant. P. M.	714	715	1498	1074	1090	1105	1121
Prosby	1028	1043	1664	1074	1090	1105	1121
Záv. modlitba	714	714	1495	1075	1090	1106	1122
Kompletář	1238	1242	1247	1251	1254	1257	1260

Knihy si můžete objednat na adrese:

Matice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24
771 00 Olomouc 1

Objednávání Světla

Světlo si lze objednat
na adrese:

* * *

**Matice cyrilometodějská
s. r. o.**

EXPEDICE

Dolní nám. 24
771 00 Olomouc 1

* * *

**Zájemce o předplatné
ze Slovenska prosíme,
aby se obrátili
na firmu RODENY
(adresa je uvedena
v tiráži), která Vám dá
instrukce
a zašle složenku
na zaplacení.**

Novinky
MCM

OLOMOUC V DOBĚ BISKUPA JINDŘICHA ZDÍKA

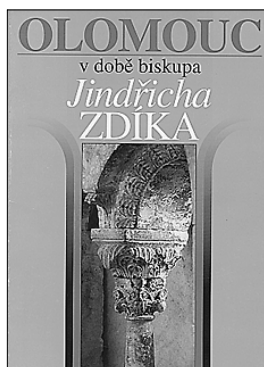
**K 870. výročí nastoupení Jindřicha Zdíka na biskup-
ský stolec olomoucký**

Metropolitní kapitula u sv. Václava v Olomouci chce vydáním této publikace vzpomenout osobnosti svého zakladatele, biskupa Jindřicha Zdíka. Církev se hlásí ke svým dějinám, které souvisejí s dějinami Evropy ještě jednotné, duchovně nerozdělené. Pohled tří autorů, archeologa, historika a básníka, nám umožňuje znovu se zamyslet nad duchovním i historickým odkazem, který provází i naši generaci, nadčasově ji oslovuje a staví nás před otázku naší odpovědnosti, jak s tímto odkazem naložíme a jak jej předáme do dalšího tisíciletí.

*Mons. Josef Hrdlička,
světící biskup olomoucký,
děkan metropolitní kapituly*

Pokračující archeologický průzkum a řada překvapivých poznatků z něho vyplývajících daly podnět k sepsání výkladu, jehož účelem je ukázat nejslavnější úsek v dlouhé historii olomouckého hradu, o němž je známo, že je nejstarším na Moravě a že sehrál pozoruhodnou roli při vzniku českého státu a že se záhy stal jakožto sídlo biskupů i centrem náboženského a kulturního života celé země. Reprezentativní grafická úprava knihy ji předurčuje k tomu, aby se stala vhodným dárkem při slavnostních příležitostech.

*Váz. A5, 80 stran (barevné a černobílé
fotografie), cena 119 Kč.*

771 00 Olomouc 1
Dolní nám. 24
EXPEDICE
Matice cyrilometodějská s.r.o.

Odesílatel:

Novinově vypiště

**Pláceno převodem
706 035**

SVĚTLO – týdeník Matice cyrilometodějské. S církevním schválením vydává a tiskne Matice cyrilometodějská v Olomouci v nakladatelství Matice cyrilometodějská, s. r. o., Olomouc. Šéfredaktor Josef Viček. Adresa redakce a administrace: Dolní nám. 24, 771 00 Olomouc 1; telefon a fax 068/522 28 03 (e-mail: maticecm@logix.cz). Registrační značka MK ČR 7225. Podáván i novinych zaslůk povoleno Ob- lastní správu pošť v Ostravě č.j. 2363/93-P/1 ze dne 23. 8. 1993. Objednávky vyzpůje administrace týdeníku. Administrace pro Slovenskou republiku: RODENY, Vinohradnícká 11, 949 01 Nitra, telefon 0042187/41 83 83; podávanie novinych zaslůk povolene SR, š. p. ZSRP Bratislava, č.j. 3335-OPC zo dňa 21. 5. 1996. Prohlášená redakce: U tiskárny o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autor- ta nevyjadřila (jako Litmanová, Medjugorje aj.), se podřizujeme konečnému úsudku církve. Nevyžádané nezveřejněné příspěvky nevracíme.